رؤیت قبل از زوال، راه‌حلی برای فرار از تقیید به اشتراک در شب و عدم التفات مرحوم خوئی به آن

حال سؤال این است: الآن که ما در قم هلال را دیدیم، روی کره زمین جایی را داریم که ساعت ده صبح باشد؟ داریم. الآن به آن جا می‌رویم. در افق غروب قم، هلال از تحت‌الشعاع بیرون آمده و داریم آن را می‌بینیم. همین لحظه‌ای که غروب ما است جایی را داریم که ساعت ده صبح است. در افق قم بعد از شمس چقدر طول می‌کشد که هلال غروب کند؟ فرض می‌گیریم نیم ساعت. پس یعنی فاصله هلال تا شمس نیم ساعت است. یعنی اول خورشید غروب می‌کند و نیم ساعت بعدش هلال غروب می‌کند. همین لحظه ما، درجایی‌که ساعت ده صبح است، موقعیت شمس و هلال در آسمان آن‌ها به چه صورت است؟ همین نیم ساعت است. فرقی نکرده است. چون ساعت ده صبح است خورشید کجای آسمان است؟ در بخش مهمی از طرف مشرق بالا آمده و هنوز ظهر نشده است. هلال کجا است؟ پشت سرش است؛ نیم ساعت عقب تر از آن است.

روی مبنای مرحوم آقای خوئی، کسانی که الآن ساعت ده صبحشان است، چون هلال از تحت‌الشعاع بیرون آمده می‌توانند قبل از زوال آن را ببینند ای نه؟ می‌توانند. در تاریخ مفصل داریم. در فدکیه هست. شاهدش هم روایات خود شیعه و سنی است. «اذا رئی قبل الزوال و اذا رئی بعد الزوال». نقل های تاریخی هم داریم. مفصل در تاریخ هست که می‌گویند بعد از زوال دیدیم و قبل از زوال دیدیم. و لذا چون افطار کرده بودند هم در زمان خلیفه دوم نامه فرستادند که چرا افطار کردید؟ و هم در زمان خلیفه سوم از عثمان استفسار کردند و عثمان گفت حال آن‌ها خورده‌اند ولی من افطار نمی‌کنم.

خب الآن شهری که ساعت ده صبحشان است و نیم ساعت بعد از خورشید هلال در آسمان است...؛ می‌دانید موقعیت هلال فرق می‌کند. هلالی هست که از تحت‌الشعاع بیرون می‌آید درحالی‌که بسیار نازک است. هلالی هم هست که در حضیض است. شرائط خاص آن در عرض جغرافیایی و طول آن، طوری است که وقتی از تحت‌الشعاع بیرون می‌آید به‌خوبی روشن است. یعنی همیشه وضعیت هلال یک جور نیست که بگویید الآن که بیرون آمده نمی‌توان آن را با وجود نور آفتاب ببینیم. نه، شرائطی هست که به‌خاطر موقعیت خروج آن از تحت‌الشعاع، مردم آن را در روز می‌بینند.

سؤال من این است: ما که در قم دیدیم، درجایی‌که ساعت ده است، فرض گرفتیم که آن‌ها هم هلال را دیدند. روی مبنای مرحوم آقای خوئی، آن روز چه می‌شود؟ می‌شود روز اول. این نکته خیلی مهمی است. نمی‌دانم چرا ایشان اشتراک شب را گفته اند. خب شما که می‌گویید بلادی هستند که قبل از زوالشان هلال دارند، برای آن‌ها روز اول است، دیگر شما به اشتراک شب نیاز ندارید. جلو بروید. اگر

در شب هم مشترک نباشند روی مبنای شما تا جایی که هنوز زوال‌شان نشده هم می‌توانید حرف بزنید.

بازبینی #1
ایجاد شده 4 مه 2026 12:47:26 توسط ... .
به روزرسانی شده 4 مه 2026 12:47:50 توسط ... .